

Namísto polí města, příklad konverze zemědělské půdy z Itálie

Autoři této studie se zaměřili na srovnání skladby využívané půdy v oblasti Říma, na osmi různých prostorách, nezačleněných do „městského“, zastavěného prostoru. Vycházeli přitom z dat tří různých urbanizačních fází, přičemž dále porovnávali poměrné zastoupení (v procentech) jednotlivých typů krajinného pokryvu z hlediska jeho aktuálního využití (pastviny, zemědělská půda, olivové háje, remízky, orná půda, vinice). Ze změn proporčního zastoupení jednotlivých typů pak vypočítávali indexy „krajinné spotřeby“ za posledních šedesát let, a vývoj trendů ochrany krajiny, „zeleného pásu“ obepínajícího Řím.

Využitelné výstupy:

Většina evropských měst zažívá v současnosti intenzivní proces urbanizace, související se zvětšováním populace měst. S tím se ale nese i řada problémů – živelné šíření uniformních předměstských čtvrtí (urban sprawl), ztráta přírodní zeleně (a často prakticky jakékoliv zeleně), celkový pokles dostupné konektivity pro přítomné druhy organismů a ztráta diverzity mokřadů a přírodních habitatů.

„Zábor půdy“, respektive konverze zemědělských či přírodních ploch v okolí města na města, je proces rozšířený a velmi intenzivní. Mezi lety 2003 – 2006 bylo u šestatřicet evropských měst pozorován tento efekt, který dosahoval v některých případech za sledované období až 1000 kilometrů čtverečních.

Na základě analýzy vztahů mezi dostupností půdy a její spotřebou, řízenou procesem urbanizace, autoři vylíšili osm kategorií pro město Řím, a na bázi dat z tří velkých urbanizačních období (mezi lety 1949–1974, 1974–1999, 1999–2008) stanovili základní indikátory celého procesu.

Sledovaná oblast se vyznačuje se homogenními klimatickými i půdními podmínkami, přičemž 90 % území můžeme řadit mezi nížiny, a 10 % mezi vrchoviny. Celá sledovaná oblast (o rozloze 1500 kilometrů čtverečních) byla v roce 1990 rozdělena na část, přináležející k Římu (1285 kilometrů čtverečních) a Fiumincio (215 km²), polovina ze sledovaných území může být řazena mezi vysoce kvalitní, úrodné zemědělské půdy („Agro Romano“). Více než 27 % rozlohy sledovaného území Říma je v současnosti krajinářsky chráněno (410 km²), formou vyhlášených přírodních parků nebo přírodních rezervací. Jejich distribuce je víceméně homogenní.

Sledování proměny využití se týkalo orné půdy, smíšených zemědělských ploch, vinic, olivových hájů, remízků, pastvin, městských zahrad, mokřadů a zastavěných ploch. Dvě proporční skupiny – „dostupná“ (available) půda a „spotřebovávaná“ (consumed) byly srovnávány z hlediska konzistence jednotlivých sledovaných úseků na časové škále.

V roce 1949 pokrývala zastavěná území 6,6 % ze sledované plochy, v roce 1974 to bylo už 14,9 % a v roce 2008 pak 27,5 %. Za tuto sledovanou dobu se rozloha orné půdy zmenšila o 25 % (v roce 1949 pokrývala prakticky 69 % sledovaného území).

Index „spotřeby“ v krajinném měřítku poklesl ze 1,1 (za období 1949 – 1974) na 0,8 (za období 1999 – 2008). Výsledek je dán zvýšeným rozmachem zástavby na zemědělských půdách. Autoři spatřují i pozitiva – „zelený pás“ kolem celého města, vytvořený z chráněných území, napomáhá k vyšší stabilitě krajiny.

Grafické přílohy: [konverze1.jpg](#) [1]

 [konverze2.jpg](#) [2]

Zdroj: Salvati L. 2014: Land availability vs conversion by use type: A new approach for land take monitoring. Ecological Indicators 36: 221-223.

Zadal: Radomír Dohnal

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/namisto-poli-mesta-priklad-konverze-zemedelske-pudy-z-italie>

Odkazy:

[1] http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/konverze1_0.jpg

[2] <http://forumochranyprirody.cz/sites/default/files/konverze2.jpg>